

เศรษฐศาสตร์เพื่อประกอบธุรกิจอาหาร

(เรื่อง การตัดสินใจทางเศรษฐศาสตร์การประกอบธุรกิจอาหารในสถานการณ์ต่าง ๆ)

ครูเข้ม อภิภัทรวิโรดม

สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการอาหาร

คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร

เศรษฐศาสตร์เพื่อการตัดสินใจทางธุรกิจ

- “ความจำกัดของทรัพยากร” ที่ไม่สอดคล้องกับ “ความต้องการ”
- ปัญหาพื้นฐาน
 1. ผลิตอะไร
 2. ผลิตอย่างไร
 3. ผลิตเพื่อใคร

ระบบเศรษฐกิจ

- 1. ระบบเศรษฐกิจแบบประเพณี ... เป็นระบบที่ยึดถือตามแนวทางที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา
- 2. เศรษฐกิจที่มีการวางแผน ... เป็นระบบที่ถูกกำหนดโดยรัฐบาล เป็นแผนของประเทศอาจให้เอกชนมีส่วนร่วมในบางส่วน แต่รัฐบาลเป็นเจ้าของ
- 3. ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม ... ระบบเสรี เป็นระบบที่เอกชนจะเป็นผู้ที่มีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน

ระบบเศรษฐกิจ

- 4. ระบบเศรษฐกิจแบบผสม ... เป็นการใช้ระบบเศรษฐกิจหลายแบบผสมกัน เป็นระบบเศรษฐกิจที่กันอย่างแพร่หลายทั่วโลกในปัจจุบัน รวมทั้งประเทศไทยด้วย

ทฤษฎีเศรษฐศาสตร์

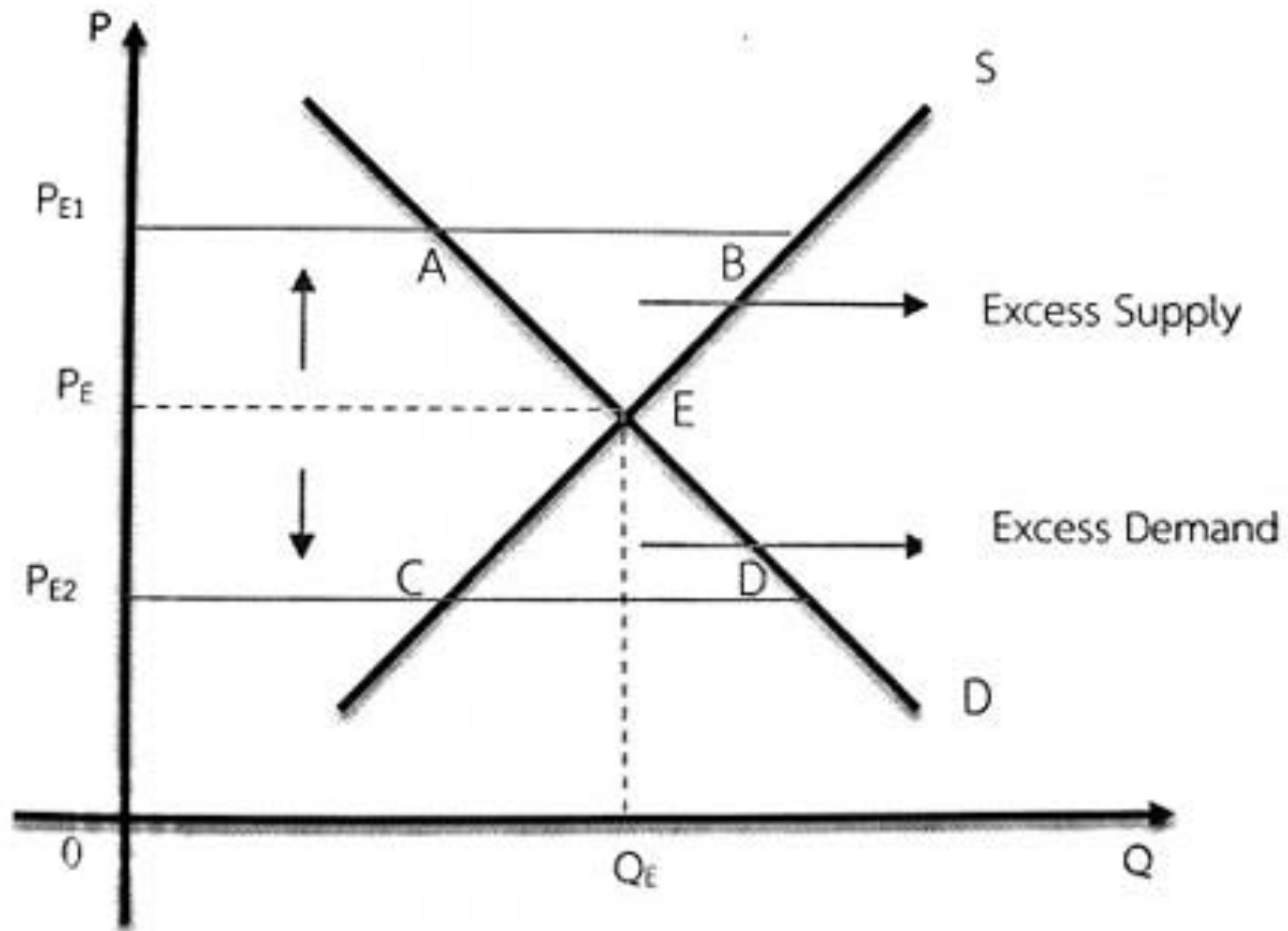
- ▶ 1. เศรษฐศาสตร์จุลภาค ... เน้นการศึกษาส่วนย่อยของระบบเศรษฐกิจ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในระบบเศรษฐกิจของแต่ละบุคคล การตัดสินใจ
- ▶ 2. เศรษฐศาสตร์มหภาค ... เป็นการศึกษาถึงระบบเศรษฐกิจโดยรวม โดยศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมโดยรวมทางเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ

อุปสงค์ อุปทาน และดุลยภาพของตลาด

- การซื้อขายสินค้าเป็นธรรมดาที่ผู้ซื้อย่อมต้องการสินค้าคุณภาพดี ราคาถูก เพื่อให้ได้รับความพึงพอใจสูงสุด ขณะเดียวกันผู้ขายก็ต้องการขายสินค้าให้ได้กำไรสูงสุด

“อุปสงค์ = อุปทาน = ดุลยภาพของตลาด”

อุปสงค์ อุปทาน และดุลยภาพของตลาด

ความยืดหยุ่น

- เป็นการวัดว่าเมื่อตัวแปรอิสระมีการเปลี่ยนแปลงตัวแปรตามอย่างไร
- ค่าที่ได้มีทั้งบวก และลบ ในการวิเคราะห์ความยืดหยุ่นมากหรือน้อยจะไม่นำเครื่องหมายมาพิจารณา โดยใช้เป็นค่าสมบูรณ์
- ปัจจัยที่มีผลต่อค่าความยืดหยุ่น ได้แก่ ความจำเป็นในการใช้สินค้า, จำนวนสินค้าทดแทน, ราคาสินค้า, ระยะเวลาที่ใช้ในการตัดสินใจซื้อ

ความหมายของความยืดหยุ่น

- 1. ถ้า $\epsilon = 0$ แสดงว่า ราคาไม่มีผลต่อปริมาณการซื้อ
- 2. ถ้า $0 < \epsilon < 1$ แสดงว่า การเปลี่ยนแปลงราคามีผลไม่มากนักต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการซื้อ
- 3. ถ้า $\epsilon = 1$ แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงราคา และการเปลี่ยนแปลงปริมาณซื้อ มีค่าเท่ากัน

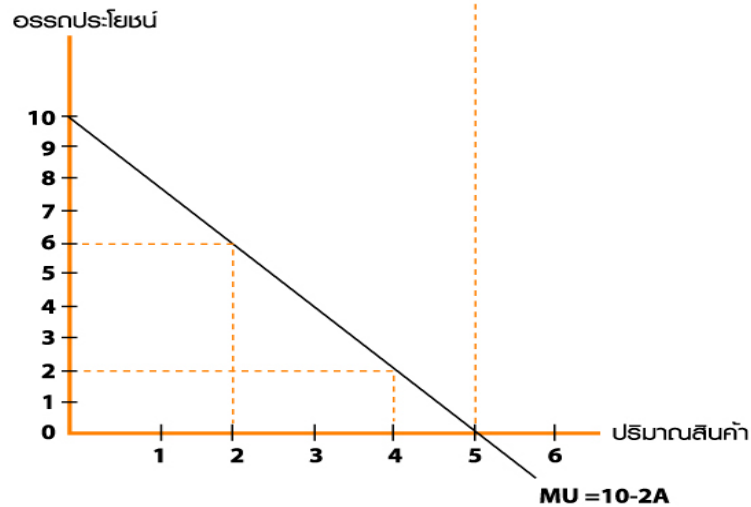
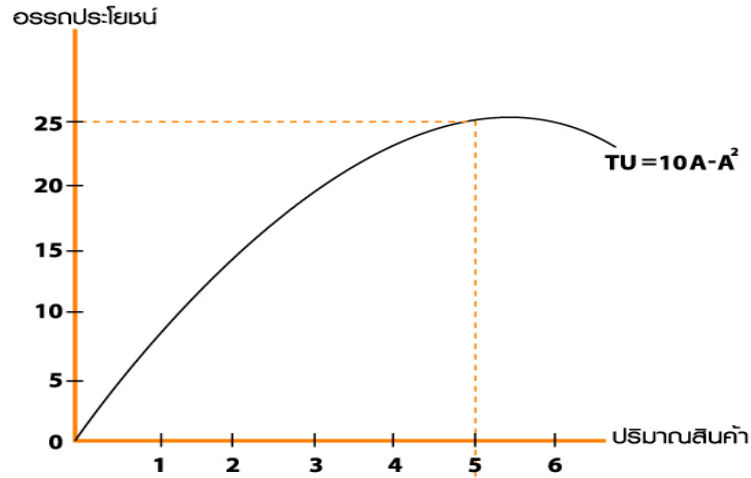
ความหมายของความยืดหยุ่น

- 4. ถ้า > 1 แสดงว่าการเปลี่ยนแปลงราคามีผลอย่างมากต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณการซื้อ
- 5. ถ้า $= \infty$ แสดงว่าไม่มีการเปลี่ยนแปลงราคาเรียกมีความยืดหยุ่นสมบูรณ์

การประยุกต์ใช้ความยืดหยุ่นกับการพยากรณ์

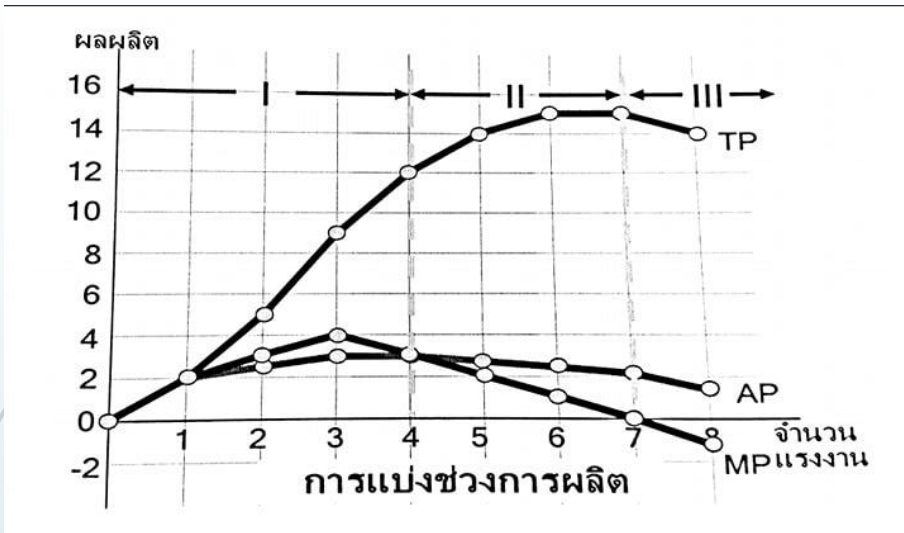
- 1. ตั้งราคาสินค้า เช่น ถ้าสินค้ามีความยืดหยุ่นน้อยควรเพิ่มราคามากกว่าลดราคา สินค้าที่ความยืดหยุ่นมากควรลดราคาสินค้าเพื่อเพิ่มปริมาณการซื้อ
- 2. การประกันราคาขั้นต่ำ เพื่อแก้ปัญหาการค้าซื้อขายในตลาดที่ต่ำมาก รัฐบาลต้องกำหนดราคาประกัน
- 3. การเก็บภาษี เช่น กรณีรัฐบาลจะทำการขึ้นภาษีสินค้าฟุ่มเฟือย ต้องคำนึงถึงผู้บริโภค

พฤติกรรมผู้บริโภค

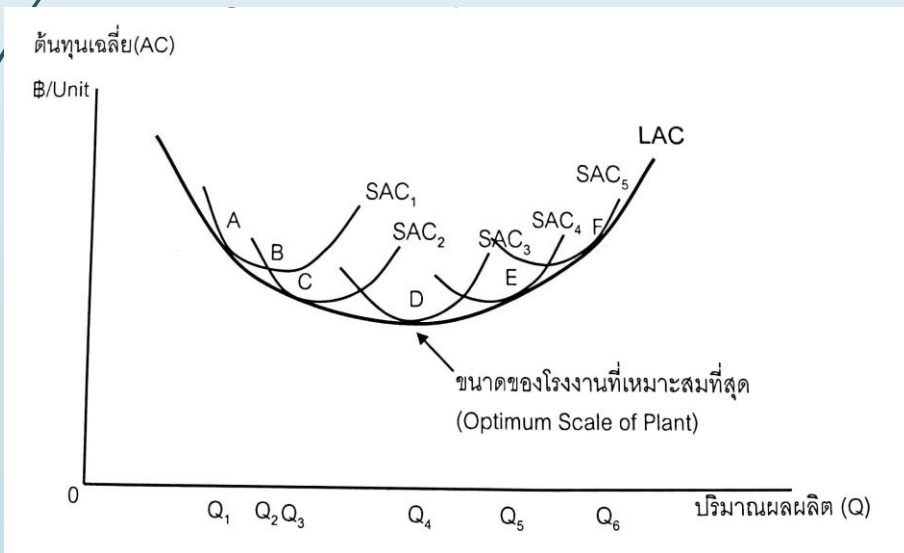

➡ อรรถประโยชน์ ...
ความสามารถของสินค้า
และบริการที่ตอบสนอง
ความต้องการต่อ
ผู้บริโภค

ทฤษฎีการผลิต

← การผลิตระยะสั้น

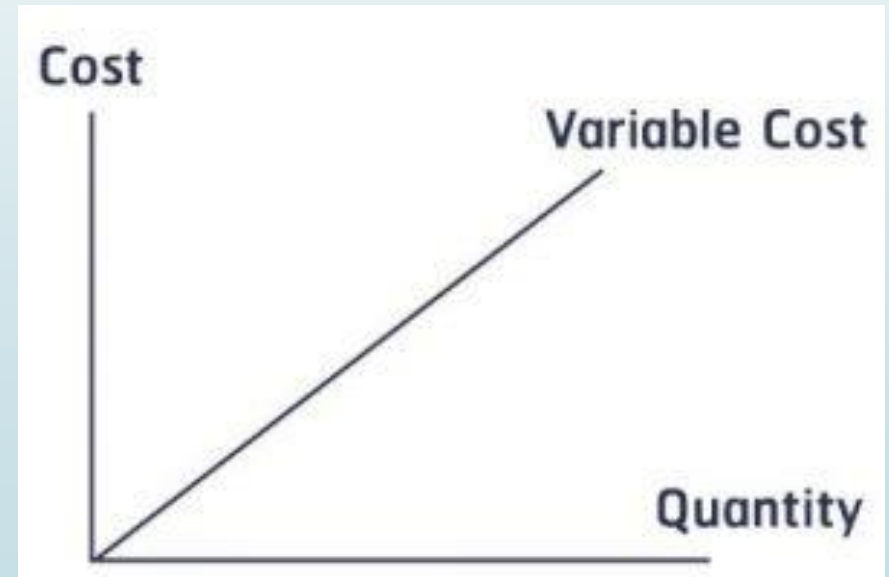
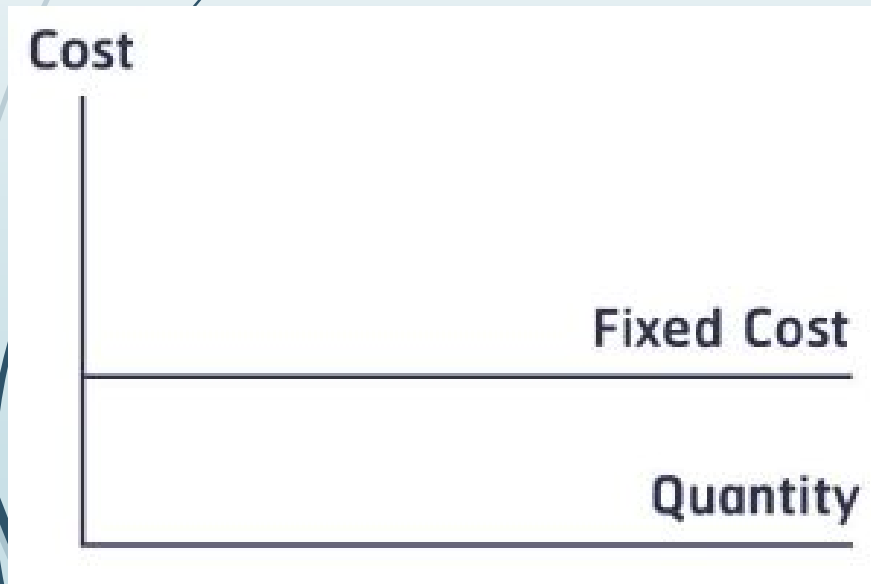
← การผลิตระยะยาว

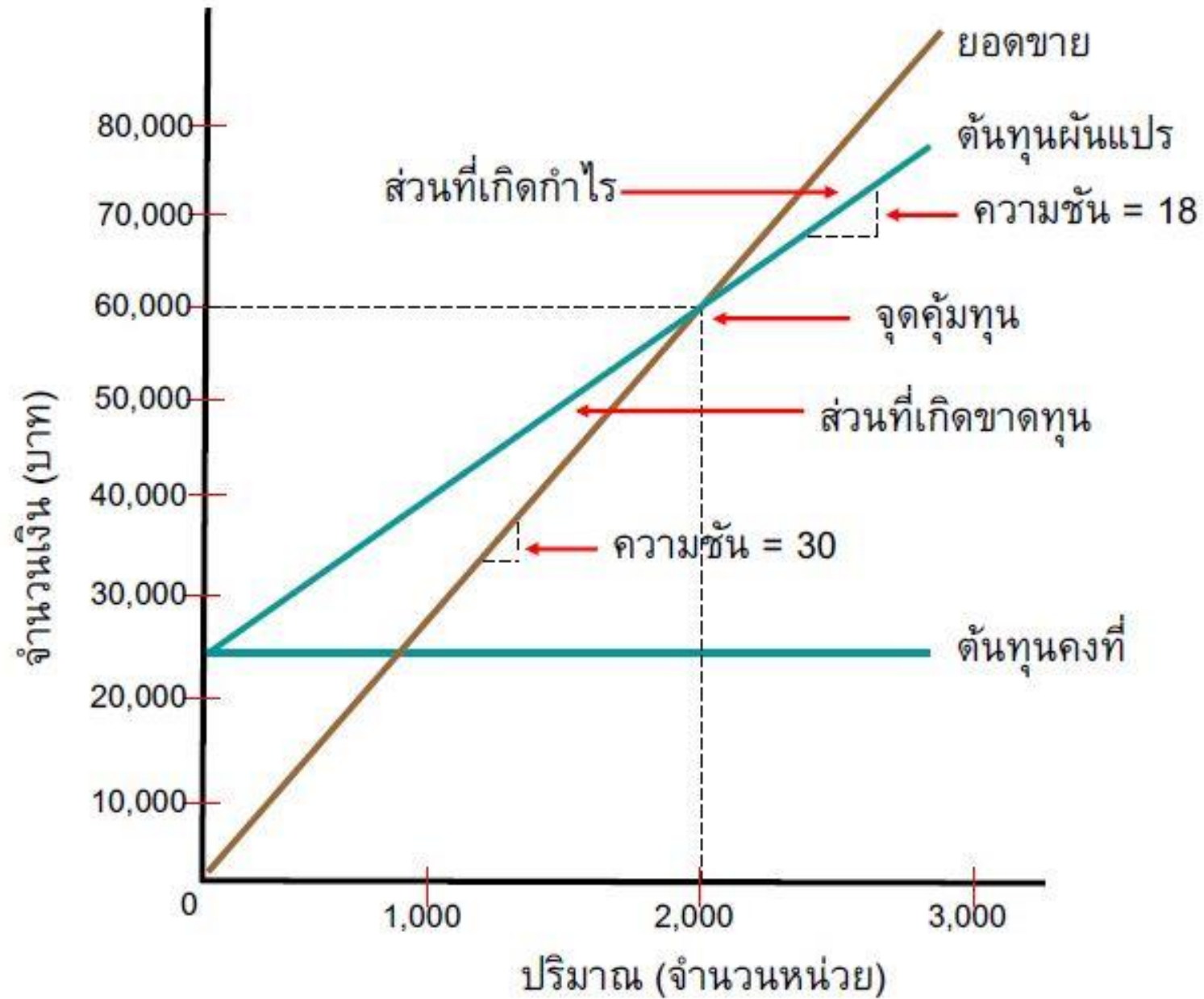
การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการผลิตในการตัดสินใจ

- 1. ต้นทุนคงที่ ... การเพิ่มของปัจจัยการผลิตจะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นในอัตราคงที่
- 2. ต้นทุนเพิ่ม ... การเพิ่มของปัจจัยการผลิตจะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นในอัตราที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ
- 3. ต้นทุนลดลง ... การเพิ่มของปัจจัยการผลิตจะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลงเรื่อย ๆ

การประยุกต์ใช้ทฤษฎีการผลิตในการตัดสินใจ

- 1. ปัจจัยคงที่ ... ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ในระยะเวลาดั้ง ๆ เช่น เครื่องจักร ที่ดิน
- 2. ปัจจัยผันแปร ... เปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เช่น แรงงาน

หลักการเรื่องรายรับ

➤ 1. รายรับรวม = ราคา \times ปริมาณการขาย ($P \cdot Q$)

➤ 2. รายรับเฉลี่ย = $\frac{TR}{Q}$

➤ 3. รายรับหน่วยสุดท้าย = $\frac{\Delta TR}{\Delta Q}$

จุดคุ้มทุน

- ▶ ปริมาณการขายที่ทำให้กำไรต่อหน่วยที่เกิดจากการขายโดยหักเฉพาะต้นทุนผันแปร สามารถทดแทนต้นทุนคงที่รวมได้พอดี

$$Q_B = \frac{TFC}{P - V}$$

ลักษณะของตลาด

- โครงสร้างของตลาด หลักเกณฑ์ที่นำมาใช้ในการแยกประเภทตลาด ได้แก่
 1. ขนาด และจำนวนของผู้ซื้อ
 2. ขนาด และจำนวนของผู้ขาย
 3. ระดับการทดแทนกันของสินค้าในตลาด
 4. การสื่อสาร และขอบเขตของข่าวสาร

ตลาดในลักษณะที่แตกต่างกัน

- ▶ 1. ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ... เป็นตลาดที่ผู้ผลิต แต่ละรายไม่สามารถกำหนดราคาขายได้เอง ตลาดชนิดนี้มีผู้ซื้อ และผู้ขายจำนวนมาก สินค้ามีลักษณะเหมือนกัน การเข้าออกของตลาดเป็นไปอย่างเสรี

โดย

การซื้อขายในตลาดนี้รายรับหน่วยสุดท้าย = รายรับเฉลี่ย = ราคาสินค้า

∴ ต้องขายสินค้า ณ ระดับดุลยภาพ

ตลาดในลักษณะที่แตกต่างกัน

➤ 2. ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

2.1 ตลาดผูกขาด ...มีผู้ขาย รายเดียว

2.2 ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด ... ผู้ซื้อ และผู้ขายจำนวนมาก สินค้าอาจแตกต่างกัน แต่สามารถใช้ทดแทนกันได้

2.3 ตลาดผู้ขายน้อยราย ... ผู้ขายเพียง 2-3 ราย สินค้าอาจทดแทนกันได้ แต่มีการกีดกันการเข้าออกตลาด

เศรษฐศาสตร์มหภาค ระบบ และกลไกเศรษฐกิจ

